Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXIV., št. 66 | Ljubljana, ponedeljek 23. marca 1931 | Cena Din 1.–

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflјeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Zagovor Avstrije

Odgovor dr. Schobra na demaršo poslanikov velesil zaradi nemško-avstrijske carinske pogodbe

Pariz, 23. marca. AA. List »Matin« poroča, da so poslaniki Anglije, Italije, Francije in Češkoslovaške na Dunaju prejeli naloge svojih vlad, naj zahtevajo od kanclarja dr. Schobra podrobna pojasnila o carinski pogodbi med Avstrijo in Nemčijo.

Dunaj, 23. marca. **Ob priliki včerajšnje demarše francoskega, angleškega, italijanskega in češkoslovaškega poslanika je podal zunanji minister dr. Schober o gospodarskem sporazumu med Avstrijo in Nemčijo obširno pojasnilo. Med drugim je naglasil, da je že ob priliki evropske konference v Ženevi izšla inicijativa baš s strani Francije za tesnejše gospodarsko sodelovanje med evropskimi državami. Ta inicijativa je bila od vseh udeležencev konference sprejeta z največjim navdušenjem. Avstrijski zastopnik je že takrat označil kot možnost za uresničenje Panevrope sklenitev regijonalnih pogodb in se je že takrat o tem razpravljalo. Zato se čudi, kako je sploh moglo priti do te demarše, ko vendar Nemčija in Avstrija nista storili ničesar drugega, nego da sta upoštevajoč svoj čim dalje bolj kritičen gospodarski položaj skenili gospodarski dogovor, ki naj služi za omiljenje vladajoče gospodarske krize. Mnenje, da je ta pogodba v nasprotstvu z ženevskim protokolom, je napačno, ker ohranita Nemčija in Avstrija svojo popolno politično in gospodarsko suverenost. Končno je dr. Schober opozoril na to, da se lahko temu dogovoru priključijo vse ostale države in da nihče ne more trditi, da je s sklenitvijo tega sporazuma postavljen pred izvršeno dejstvo.**

London, 23. marca. AA. Carinska pogodba med Nemčijo in Avstrijo, ki ukinja carinske meje med obema državama, je vzbudila v angleških trgovskih in industrijskih krogih veliko presenečenje. Sporazum grozi s popolnim uničenjem izvoza angleških industrijskih proizvodov v Avstrijo, ker bodo nemški industrijski proizvodi v Avstriji veliko cenejši kot angleški. Prav tako so po tej pogodbi zelo ogrožene Madžarska, Češkoslovaška, Poljska in Romunija. Dogovor stopi v veljavo najbrž šele drugo leto.

Pariz, 23. marca. AA. Francoski listi sprejemajo avstrijsko-nemško pogodbo rezervirano in ponovno izražajo bojazen, ki so jo izrekli že jutranji ilisti, da vodi ta pogodba fatalno do »Anschlussa«. Tudi večerni listi trdijo, da je ta pogodba nasprotna ženevskemu protokolu, ki je bil podpisan meseca decembra l. 1922.

Berlin, 23. marca. AA. Časopisje pozdravlja načrt nemško-avstrijske carinske zveze. Pri tem zavrača tolmačenje inozemstva, da pomeni ta carinska zveza politično dejanje, ki odvzema Avstriji njeno samostojnost. Listi povdarjajo, da ostane neodvisnost Nemčije kakor Avstrije nedotaknjena. Carinska zveza je postala nujna zadeva s trenutkom, ko je propadla carinska konferenca v Ženevi. Srednja Evropa se je odločila k samopomoči in je storila obenem tudi korak k gospodarski Panevropi v Briandovem zmislu.

Dunajski demanti o protestu tujih držav

Dunaj, 23. marca. AA. Po pisanju dunajskih listov so se tu snoči razširili glasovi, da so diplomatski zastopniki, Anglije, Francije, Italije in Češkoslovaške vložili protest v dunajskem ministrstvu zunanjih zadev o priliki sklenitve pogodbe med Nemčijo in Avstrijo. V zvezi s tem piše »Neues Wiener Journal«, da so ti glasovi popolnoma netočni. »Wiener Neueste Nachrichten« demantirajo snočnjo vest pariškega radija, da bi bi lavstrijski poslanik v Parizu izjavil francoski vladi, da Avstrija preklicuje svoj podpis nemško-avstrijski pogodbi.

Sporočio avstrijskega poslanika v Budimpešti

Budimpešta, 23. marca. Avstrijski poslanik je včeraj opoldne posetil stalnega namestnika zunanjega ministra izrednega poslanika in pooblaščenega ministra grofa Hedervaryja ter podal v imenu avstrijske vlade nastopno izjavo:

Avstrijska in nemška vlada sta se sporazumeli, da pričneta pogajanja za izenačenje svojih carinskih in trgovsko-političnih odnošajev, in sicer ob popolni ohranitvi svoje neodvisnosti in ob spoštovanju obveznosti, ki sta jih prevzeli napram tretjim državam. Obe vladi sta pripravljeni pričeti z vsakodržavo slična pogajanja za ureditev trgovinsko - političnih odnošajev. Sporazum je zamišljen kot regijonalna pogodba v smislu splošnih evropskih prizadevanj.

Rezerviranost madžarskega tiska

Budimpešta, 23. marca. AA. Vsi madžarski listi se izčrpno bavijo z novo avstrijsko-nemško pogodbo. Splošno se čuti veliko iznenadenje. Listi povdarjajo, da mora Madžarska zavzeti svoje stališče šele potem, ko se doznajo podrobnosti nove pogodbe. Pri tem se vzdržujejo končne sodbe in naglašajo, da je usoda pogodbe odvisna od stališča, ki ga bodo zavzele Francija, Italija in Velika Britanija.

»Pester Lloyd«, organ neodvisnega javnega mnenja, piše, da je nemogoče, dokler ne zavzamejo velesile svojega stališča, izreči končnega mnenja, kakšne posledice bo imela nemško-avstrijska pogodba. Gotovo je le to, da se nahaja Madžarska pred težkim položajem, ker stoji pred alternativo, ali se priključi tej veliki formaciji ali pa poišče drugega izhoda.

»Budapesti Hirlap«, organ konzervativcev, piše, da je treba počakati, da stopi avstrijsko-nemška pogodba v veljavo, kakor tudi, ali bodo evropske države hotele ustvariti Briandovo evropsko unijo.

»Nemzeti Ujsag« zastopa slično mišljenje in povdarja, da se bo Madžarska, če se pogodba uveljavi, mahoma znašla pred alternativo, ali naj pristopi k novemu gospodarskemu bloku ali pa išče zaščite svojih interesov v tem, da se priključi kaki drugi koncentraciji.

»Magyarorsag«, organ radikalne desnice, pravi: Madžarska je s to pogodbo silno prizadeta, vendar doslej ni nikakega razloga za nervoznost.

»Magyar Hirlap« piše: Nova pogodba med Nemčijo in Avstrijo postavlja trgovinsko politiko Madžarske pred nov položaj. Počakati je treba, da se ta pogodba uresniči in v kaki obliki se bo to zgodilo.

»Ujsag«, organ levice, in »Nepszava«, organ socialnih demokratov, izražata svoje zadovoljstvo nad novo pogodba med Avstrijo in Nemčijo.

Mnenje češkoslovaških listov

Praga, 23. marca. AA. Vest berlinskih in dunajskih listov o sklenitvi regijonalne pogodbe med Nemčijo in Avstrijo je tu zbudila zelo veliko nervoznost, iz česar sklepajo, da tukajšnji krogi niso bili zadostno poučeni o berlinskih in dunajskih načrtih. Tukajšnji uradni krogi so bili obveščeni službeno o tem paktu po avstrijskem poslaniku v Pragi dr. Mareku.

Vsi listi so objavili obširne uvodnike o pomenu te pogodbe. V mnogih komentarjih, ki jih prinašajo, se čuti velika rezerviranost glede na stališče Češkoslovaške napram tej novi mednarodni formaciji.

V »Narodnih listih« objavlja dr. Karel Kramař uvodnik, v katerem označuje to pogodbo kot zmago nemške nacije, — in pravi med drugim:

»Tvegajoč, da uniči mnoge panoge svoje industrije, je Avstrija pristal na to, da se žrtvuje za veliko narodno idejo. Ko se pri nas na Češkoslovaškem vodijo računi o najmanjših političnih akcijah domačih politikov, kaže vse, da niso znali presoditi dogodkov zunaj; stališče naših politikov do njih ni jaka stran Češkoslovaške. Mi smo mnogo govorili o Srednji Evropi in smo pričakovali, da postanemo njeno središče, sedaj pa jo gradi Nemčija, kakor nekoč zmagovita Nemčija g. Naumanna. Zmeraj smo bili pristaši zaščite našega kmetijstva, toda sedaj v trenutku tega kritičnega položaja moramo prositi naše agrarne kroge, naj ne pozabijo na skrajno nevarnost, da se gospodarsko ne izolirajo, kar bi utegnilo roditi kritične posledice ne samo za naše gospodarsko življenje, nego tud za naš politični položaj«.

»Narodni Politika« pravi: Kako hitro bo znano stališče velesil, bomo videli, kaj je treba storiti, dotlej pa bodimo mirno pripravljeni na vse možnosti in ohranimo hladnokrvnost, predvsem pa ne ravnajmo pod vtisom dunajskega in berlinskega tiska. Zakaj v takih primerih ne odločuje zemljepisna lega nego moč zaveznikov.

»Venkov« misli, da ne more biti nobena srednjeevropska gospodarska konstrukcija, ki naj bo trajna, brez Čehov. Juhi, ki so jo skuhali berlinski kuharji, bo treba dodati še nekaj prežganja, da jo bo mogel prenesti evropski želodec.

»Pravo Lidu« piše: Čeprav se je Praga teoretično svoječasno že izrekla za nemško-avstrijski sporazum, je vendar malo verjetno, da bi bila za tak eksperiment. Kadar se bo Nemčija sporazumela z zapadom, v prvi vrsti s Francijo, tedaj postane to vprašanje aktualno tudi za Češkoslovaško. Iz tega se ne bo rodila niti Panevropa, niti evropska carinska unija. Začetek ni pravi.

»Češke Slovo« piše med drugim tole: Nemčija mora vedeti, da mora vsak pakt velesile s katerokoli malo državo izzvati nezaupanje ostalih velesil. Tak pakt se more skleniti pod gotovimi pogoji samo med malimi državami ali pa med velesilami. Povečanje nemškega domačega tržišča za 10% še ne pomeni izhoda iz krize. Zato je ta kretnja morda samo demonstracija, s katero Nemčija odgovarja na pomorski pakt, ali pa demonstracija zoper fiasko carinskega premirja v Ženevi. Tudi forma, v kateri je bila ta pogodba sklenjena, je popolnoma nesprejemljiva. Kadar se v neposredni okolici Češkoslovaške pogajata dve državi, ki sta njen najboljši konzument in dobavitelj, in dozna Češkoslovaška za to iz tretjih in četrtih ust, naj se nihče ne čudi, da je kaj malo navdušena nad tako novo ureditvijo evropskih razmer.

Banovinski proračun potrjen

Beograd, 23. marca. Minister financ je definitivno odobril proračun dravske banovine, ki iznaša v rednem prometu 116,325.699 Din in v izrednem 56,116.421 Din. Višina banovinskih doklad je maksimirana na 35 odstotkov. S tem so potrjeni vsi banovinski proračuni za leto 1931-32. V zvezi s proračunom je finančni minster odobril tudi finančno uredbo, ki se nanaša na izvajanje proračuna.

Jugoslovenska razstava v Pragi

Praga, 23. marca. AA. V veliki dvorani praškega velesejma je bila včeraj dopoldne svečano otvorjena jugoslovenska razstava, ki jo prireja jugoslovensko-trgovinsko ministrstvo skupno s Centralnim presbirojem predsedništva ministrskega sveta in turističnim društvom »Putnik«. Otvoritve se je udeležil naš poslanik v Pragi dr. Kramer s poslaniškim osobjem, zastopniki češkoslovaških gospodarskih ministrstev, novinarji, jugoslovenska kolonija v Pragi in mnogoštevilno občinstvo.

Razstavo je s kratkim nagovorom otvoril Niko Bartulović, ki je povdaril pomen te razstave za medsebojno spoznavanje. Na razstavi se vidijo grafikoni, diagrami in fotografije, ki jih je Centralni presbiro z velikim uspehom že razstavil v Ženevi in v večjih mestih Jugoslavije. Razen tega je društvo »Putnik« razstavilo izredno uspele fotografije jugoslovanskih krajev in mnogo drugega propagandnega materijala.

Razstavo je včeraj obiskalo nad 15.000 ljudi. Med prvimi sta bila minister vojske Viškovskij in trgovinski minister Matoušek.

Vzpostavitev ustave v Španiji

Madrid, 23. marca. Včeraj je bil objavljen dekret, ki vzpostavlja v Španiji vsa ustavna jamstva.

Madrid, 23. marca. Po vsej Španiji se opaža pokret za amnestijo političnih zločincev. Notranje ministrstvo je prejelo mnogo tozadevnih brzojavk. Republikanski in socialistični listi zahtevajo amnestijo kot potrebno reparacijo. Policija je včeraj razgnala socialistično skupino, ki je hotela prirediti demonstracije za amnestijo.

Madrid, 23. marca. AA. Poluradno ugotavljajo o resnih diferencah v vladi brez osnove.

Madžarski zunanji minister v Rimu

Rim, 23. marca. Madžarski zunanji minister grof Karolyi je v soboto zvečer dospel semkaj.

Fašistične gospodarske organizacije zahtevajo represalije proti Jugoslaviji

Visoka pasivnost trgovinske bilance do Jugoslavije — Trgovinska pogodba poteče v par mesecih — Italija naj kupuje tam, kjer se prodaja njeno blago

Rim, 23. marca. V zvezi z vznemirjenjem, ki je zavladalo v fašističnih krogih zaradi poslanice jugoslovenskih škofov glede molitev za jugoslovenske rojake pod Italijo, objavlja fašistični tisk ostre napade na jugoslovensko duhovščino in Vatikan, ki ni hotel preprečiti akcije jugoslovenskih škofov. Obenem pa se hoče fašistični tisk maščevati nad Jugoslavijo ter pritiska na vlado, naj podvzame proti Jugoslaviji represalije na gospodarskem polju. Že več dni se ves italijanski tisk bavi z vprašanjem trgovinskih odnošajev med Italijo in Jugoslavijo ter zahteva od vlade, naj spravi v sklad ogromen jugoslovenski izvoz v Italijo z neznatnim italijanskim izvozom v Jugoslavijo. Listi ugotavljajo, da je italijanska trgovinska bilanca glede Jugoslavije pasivna za preko pol milijarde lir. Zaradi tega zahteva fašistični tisk, naj Italija odgovori na politično neprijateljstvo Jugoslavije z gospodarskimi represalijami.

Z zadevo se bavijo tudi razne fašistične gospodarske organizacije. Na zasedanju generalne konfederacije italijanske industrije, trgovine in poljedelstva, ki se je vršilo te dni v Rimu, je bilo govora izključno o gospodarski pasivnosti Italije do Jugoslavije. Resolucija, ki je bila sprejeta na tem posvetovanju in ki jo sedaj objavlja fašistični tisk, ugotavlja med drugim:

1. Vzporedno s povišanjem italijanskega uvoza iz Jugoslavije pada italijanski izvoz v to državo, s katero je trgovinska bilanca silno pasivna.

2. Izvoz Jugoslavije obsega v glavnem poljedelske pridelke, s katerimi je mednarodni trg prenapolnjen. Zaradi tega se lahko italijanska trgovina brez težkoč izogne uvozu teh pridelkov iz Jugoslavije.

3. Jugoslovenski izvoz obsegajo nadalje pridelki, za katere je Italija prvorazredno tržišče jugoslovenske produkcije.

4. Italijanski izvoz v Jugoslavijo je neznaten ter obsega veliko število raznih predmetov in proizvodov.

5. Ti abnormalni odnošaji so nastali zaradi težkoč, ki se delajo v Jugoslaviji italijanski afirmaciji na jugoslovenskem tržišču.

Zato zahtevajo omenjene tri glavne gospodarske organizacije, da vlada odločno intervenira in najde sredstva in pota, da se pride do ravnotežja v italijansko-jugoslovenskih trgovinskih odnošajih.

V zvezi s tem poudarja »Tribuna«, da bo trgovinska pogodba z Jugoslavijo potekla v par mesecih, kar proži italijanski vladi priliko, da postavi odnošaje do Jugoslavije na popolnoma novo osnovo, ki bo odgovarjala italijanskim interesom. Italijanska trgovina mora prekiniti s svojo dosedanjo tradicijo in kreniti na nova pota. Italija mora usmeriti svojo politiko tako, da bo kupovala tam, kjer kupujejo italijansko blago.

Nova konferenca o Panevropi

Italijanski zunanji minister Grandi se ne bo udeležil konference o pripravah za Panevropo

Pariz, 23. marca. AA. Odbor, ki ga je imenovala vseevropska studijska komisija, da prouči način nadaljnega dela, se bo sestal v torek ob 11. dopoldne v francoskem zunanjem ministrstvu na Quai d'Orsayju. Na sestanku bodo zastopane Nemčija, Francija, Anglija, Danska, Španska, Finska, Grška, Italija, Portugalska, Švica in Jugoslavija.

Pariz, 23. marca. AA. Italijanski poslanik v Parizu grof Manzoni je dobil nalog, naj opraviči pri zunanjem ministru Briandu italijanskega zunanjega ministra Grandija, ker se ne more udeležiti pariškega sestanka organizacijskega odbora za evropsko zvezo. Odsotnost opravičuje Grandi z raznimi posli, ki jih ima v Rimu in navaja med drugim, da mora pripraviti mednarodno konferenco za žito. Na pariškem sestanku bo Italijo zastopal njen pariški poslanik grof Manzoni.

Poset francoskih parlamentarcev v Budimpešti

Pariz, 23. marca. Šestčlanska delegacija francoskih parlamentarcev, v kateri je več bivših ministrov, je snoči odpotovala v Budimpešto, da se odzove povabilu madžarskega društva za zunanje zadeve. Parlamentarci bodo proučevali politične in gospodarske prilike na Madžarskem.

Redukcija francoskega državnega proračuna

Pariz, 23. marca. AA. Iz poročila senatnega finančnega odbora o proračunu za l. 1931/32 je razvidno, da je senatni finančni odbor prihranil 277,430.000 frankov. Odbor je tudi znižal dohodke državne blagajne za 105 milijonov frankov in ukinil med drugim davek na borzne terminske operacije. Presežek proračuna za bodoče leto znaša sicer 184 milijonov frankov, vendar opozarja poročilo na nekatere eventualne obveznosti, ki bodo še potrebne. Nadalje opozarja poročilo na razliko, ki vlada med cenami na svetovnem tržišču in na domačih tržiščih ter na zmanjšano trgovinsko bilanco. Naposled izraža željo, da bi oblast čimbolj pomagala plasirati francosko blago v inozemstvu.

Predsednik Irske umrl

Dublin, 23. marca. Predsednik Irske dr. Glenavy je snoči v starosti 80 let preminul.

Nova italijanska torpedovka

Reka, 23. marca. AA. Včeraj je bila spuščena v morje nova torpedovka »Baleno«.

Nova finska vlada

Helsingfors, 23. marca. AA. Predsednik republike Svinhufsud je potrdil tole listo novega finskega ministrstva: ministrski predsednik član poljedelske stranke Sunila, minister zunanjih zadev dosedanji poslanik v Moskvi Koskinen, finančni minister prof. Jaervinen. V kabinetu so zastopani agrarci, naprednjaki in svetska ljudska stranka.

Odpor proti novi indijski konferenci

Karachi, 23. marca. AA. Tu so odgodili tiskanje proglasa dr. Gidvanija za udeležbo na bodoči indijski konferenci. Tiskarji so izjavili, da tega proglasa ne bodo tiskali, dokler ne prispe vest o pomilostitvi treh Indijcev, ki so bili v Lahori obsojeni na smrt. V nasprotnem primeru bodo zahtevali, naj se ne udeleže indijske konference.

Toplo vreme v Nemčiji

Berlin, 23. marca. AA. Po vsej Nemčiji vlada lepo pomladno vreme. Iz južnozapadne smeri je včeraj došel močan val toplega in vlažnega zraka, tako da je ponekod deževalo. Temperatura povsod narašča.. Včeraj dopoldne je bilo v Berlinu 10 stopinj nad ničlo, dočim poročajo iz vzhodne Pruske, da je tamkaj nastal za sedanji pomladni čas nenavadno hud mraz. V Königsbergu je bilo 15, drugod pa celo 16 stopinj pod ničlo.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Borzna poročila.

INZEMSKE BORZE.

Beograd 9.13; Pariz 20.3325, London 25.2462, Newyork 519.5750, Bruselj 72.3750, Milan 27.2250, Madrid 55.50, Amsterdam 208.30, Berlin 123.81, Dunaj 73.10, Sofija 3.7650, Praga 15.4050, Varšava 58.20, ...

Jutri premiera Ufine sijajne komedije

Moja žena? Tvoja žena?

V glavnih vlogah

Lilian Harvey in Willy Fritsch

Za smeh in zabavo skrbijo: **Kurt Gerron, Heinz Rühmann, Ralph Artur Roberts.** Nove popevkel Smeh!

Jutri premiera v ELITNEM KINU MATICI.

Čuvajmo naše morje!

Zanimivo predavanje g. Huberta Marjanoviča pod okriljem društva »Soča«

Ljubljana, 23. marca.

Kakor med vsemi ostalimi državljani naše lepe domovine, je tudi med nami vzniklа že davno ljubezen do našega divnega morja, do naše sinje Adrije, ki je lepa, kadar se kodrajo na gladini mirni valčki in brze od obale do otokov bele jadrnice ter se spreletavajo nad njo sivo-beli galebi, a krasna tudi v grozoti viharjev, ko buči čez njo orkan, ki meče po grebenih valov silne ladje. Naš divni Jadran je široko okno, skozi katero gledamo v širni dalnji svet in pomeni vrata, skozi katera stopa v krog pomorskih držav tudi Jugoslavija. V te obmorske kraje nas je na sobotnem »Sočinem« večeru povedel predavatelj g. Hubert Marjanovič, da se ustavi s hvaležnimi poslušalci v svojem domačem kraju, v glavnem mestu primorske banovine, v ponosnem Splitu in razkaže njegove zanimivosti, v prvi vrsti Dioklecijanovo palačo.

Poleg mirnih cipres nekdanjega benediktinskega samostana sv. Stjepana, današnjega starega pokopališča, pod gostimi nasadi v vonju borovcev na Marjanu, zastraženo od ostankov trdnih zidov palače rimskega cesarja Diokleciјana leži mesto Split, glavna in največja luka jadranske obale. Nekoč je bila tu siromašna ribiška naselbina »Aspalatnos«, in v letih 295 do 305 je dal Dioklecijan, utrujen po težkem vladanju, zgraditi tu svojo palačo. Vselil se je l. 305 in živel do l. 313. Tudi pozneje je služila palača za bivališče pregnanim vladarjem. Palača je bila do petega stoletja popolnoma ohranjena. Pred propastjo Solina so se naselili v palači begunci in pričeli v nji zidati hiše in prirejati stanovanja. Danes stanuje v njenih zidinah 3500 ljudi.

Hrvati so gospodarili v Splitu do leta 1102 pod okriljem Bizanca, nakar se je odigravala zgodovina Splita pod ogrsko-hrvatskimi kralji do l. 1227, nato pod mletsko republiko, nakar so sledile borbe s Turki, dokler ni prišel Split pod avstrijsko oblast. Ob času gospostva Mletčanov se je oglasil v Splitu prvi pesnik Marko Marulič, ki je pel v hrvatskem jeziku. Vmes so bili gospodarji Splita i Francozi za časa napoleonskih vojsk in se je tedaj kakor pri Slovencih visoko dvignila narodna prosveta.

Dioklecijanovo palačo so zgradili tudi iz materijala, pripeljanega iz Egipta. Graditelji so bili po vsej priliki Grki in ne Rimljani, ki takrat še niso poznali tako visoke stavbne tehnike. Palača je imela tudi podzemne prostore in četvero vrat: zlata, srebrna, medena in železna. Prezanimiv je pogled na notranje prostore ogromne stavbe, ki so bili razdeljeni na cesarjev stan in pa na prostore za bivanje njegove suite, vojakov in drugih ljudi. Mavzolej je bil v VII. veku pretvorjen v krščansko cerkev sv. Dujma.

Predavatelj je popeljal poslušalce do vseh podrobnih spomenikov, omenjal je njih zgodovino in naglašal mojstrstvo starih umetnikov, katerih dela so kljubovala zobu časa skozi tisočletja. Končal je z apelom, da se zavedamo lepot svoje zemlje in s ponovnim pozivom »Čuvajmo naše morje!«

Ure so že štete . . .

Za regulacijska dela na Ljubljanici je vse pripravljeno — Prva dela so se že pričela

Ljubljana, 23. marca.

Komu neki? Zimi in snegu? Postu in gospodarski krizi? Brezposelnosti ali brezposelnim? Le potrpimo! Kar tako v eni sapi ne moremo šteti ur vsemu in vsakemu. Najprej se moramo lepo mirno razgovoriti, kar od začetka do konca — kakor bo pač naneslo.

Ne more se trditi, da so štete ure zimi. Morda so ji res, toda takšne ugotovitve so domena penzijonistov in ljudi, ki žive od samega dolgega časa. Lahko rečemo le, da ne vemo ne ure ne dneva, kdaj zopet zapade sneg kot nihče ne ve, kdaj bo skopnel stari. Sneg namreč še ni skopnel, povsod ga je še dovolj, kjer ni prišel v dotik z našimi čevlji, kar je pa postranskega pomena za naše poglavje. Mimogrede samo opozarjamo ljudi na ta dejstva, ker jih bodo gotovo zanimala — tudi mimogrede — ter da si bodo končno na jasnem, zakaj gre.

Pa post? Na žalost ne moremo govoriti o njem brez bridkosti... Sicer bo baje kmalu velika noč, kot pravi pratika, ter bo konec posta — vsaj po pratiki. In po naših delikatesnih trgovinah so že pričeli oznanjevati preljubo pomlad — s kračami, velikonočnim »blagoslovom« in blagrom. To je seveda pomembno za čas, toda tudi pratika je vsako leto bolj lažniva, ni čuda, ker je že tako stara. Reformirati bi jo morali toliko, da bi bila v njej zastopana tudi vsemogočna gospodarska kriza s svojimi atributi — s 365 dnevnim postom. Na nekak način bi se ta stvar gotovo dala zadovoljivo urediti v duhu časa, se pravi, tako urediti, kot zahteva moda odnosno žepna kriza. Kajti vse krize so zdaj na pohodu, zato je pa tudi zdaj najmanj primiren čas govoriti, da so štete ure postu.

Kar se pa tiče v resnici 40danskega posta, ga moramo omeniti le toliko, da se mu mestni golobi dolžni zahvalo in hvaležnost za podaljšano življenje. Govori se in domneva namreč, da se mestnih golobov, ki so bili že tolikokrat obsojeni na smrt, »rabelj« zdaj noče dotakniti zaradi posta, ker se hoče izogniti grehu, pečenka bo pa pozneje prav tako dobra kot sedaj in golobi se bodo še razmnožili. Torej niso tudi golobom štete ure, kar je pa v nekem pogledu čudno, če ne upoštevamo posta; včasih so namreč vneti »ljubitelji« živali z veliko vnemo lovili golobe, takrat, ko je bil lov prepovedan. Zdaj je stvar dokaj drugačna, nihče jih več ne lovi, temveč celo vedno več je krmilcev in zagovornikov teh prelestnih in preslastnih ptičkov. To je čudno, pa ne moremo priti stvari do dna v tem poglavju, ki je namenjeno važnejšim vprašanjem.

In brezposelnost? Tudi o tem se da govoriti. Trdi se sicer, da ni o brezposelnosti govora, odkar je zapadel zadnjič sneg. To velja seveda le za belo Ljubljano, odnosno za brezposelnost, kakršno si pač morejo Ljubljančani predstavljati, kajti v Ljubljani pojem brezposelnosti ne sega dalje kot do Borze dela, »barab« pod kostanjem in snega.

Prihajajo pa takšni časi, da se nam je resno začelo dozdevati, da bo pomlad, gleđe na ljubljansko brezposelnost — snega je namreč zmanjkalo, pa so Ljubljančani opazili, da brezposelnost zopet narašča. — (Skrbno, kar se da, zopet zaklepajo stanovanja, na ulicah jih strahovito vznemirjajo pohajajoči, slabo oblečeni »brezposelni«).

No, zdaj smo pa končno pri stvari. Ne bojte se, ne gre za brezposelnost, nego za mnogo zanimivejše zadevščine. Res, pomlad prihaja in v Ljubljano se zopet vračajo delavci. Dela bo pa dovolj — za to gre! — Ljubljana se je zopet pričela gibati. In najbrž tega Ljubljančani niti ne vedo — ure so štete, v resnici... Takorekoč se je že začelo. Dovolj žalostno je, ker se še o tem doslej ni govorilo.

Torej, ure so štete tistim podganjim brlogom, smetiščem na Ljubljaničinih nabrežjih in frančiskanskemu mostu. Na Marijinem trgu začno namreč že te dni z regulačnimi deli. Pripravljalna dela so že začeli. Dovažajo gramoz, les in grade barako... In kar je najvažnejše, je to, da v Ljubljani nihče k temu nič ne pravi in ne reče. Vse se pripravlja tiho brez komentarjev, ko bi vendar morala vsa Ljubljana kar grmeti v razburjenju in vnemi. Nihče se ni niti postavil v bran za ohranitev popularnega poslopja na Marijinem trgu... Zadnji čas je. Ure so štete..

Brezposelni menda še tudi ne vedo, kaj se v Ljubljani pripravlja. Samo nekaj jih hodi bojazljivo okoli gradiva na Marijinem trgu. Oni dan so prišli tja trije in si vse dolgo ogledovali, končno se je pa eden le toliko opogumil, da je vprašal po delu. Rekli so mu, da še zdaj ni nič, in da naj vpraša v pisarni; sicer pa bo zdaj povsod dovolj dela, pri viški tramvajski progi bodo potrebovali še do 100 delavcev. Potem bodo pa tudi kmalu začeli tlakovati ceste. Brezposelni je pa pripomnil, da pri tramvaju ne bo nič, ker bo samo za dober mesec dela, s cestami pa da tudi še menda ne bo nič, ker so jih te dni začeli zopet popravljati in posipavati — Šelenburgovo so zopet pozdravili (za 14 dni!), Bleiweisovo pa posipavajo z gramozom. Nagovorjeni delavec je brezposelnemu na to odgovoril, da naj bo potolažen, ker je baš posipavanje cest najresnejši znak, da jih bodo kmalu začeli tlakovati, češ, da v Ljubljani vsako stvar najprej popravijo, če jo nameravajo odstraniti ali podreti, tudi frančiskanski most bodo najbrž pred njegovim koncem popravili ter še enkrat prepleskali.

Sicer pa nas vse to mnogo ne zanima. Kot rečeno, omenjamo mimogrede, kronika je vsekakor potrebna, da so ljudje vsaj toliko poučeni, da ne bodo več vpraševali — če nameravajo izpeljati v Ljubljanici tramvaj, kot vprašujejo nekateri zadnje čase. To je seve sila pametna misel — tramvaj v Ljubljanici, kjer bi se neovirano zaletaval ter uganjal svoje vragolije brez škode za svoje in ljudsko zdravje in bi ne zapeljaval ljudi, da bi se mu zaupali, ko bi se jim mudilo na vlak. Toda na svetu je tako, da se pametne ideje nikdar ne uresničijo, ker je resničnost bolj nespametna. Tudi to smo dolžni povedati ljudem. In na Bleiweisovi cesti ne bo kolodvora — v Tivoliju namreč, kot mislijo nekateri, ki smatrajo podstacijo za železniško postajališče (ali kot bi se menda reklo s strokovnim izrazom — »mimplazznica«). Moramo vedeti, da se ljudje zanimajo za vse novo, kar jim pač po naključju pade v oči, zato jih je treba informirati. Zaenkrat torej — ne »mimolaznica«, nego čudovito poslopje, kjer bodo dirigirali in dajali tramvaju hrano, in ne tramvaj v Ljubljanici, nego bodo Ljubljanici pristrigli peruti.

In ure so v resnici štete, besed menda ne bodo snedli, četudi se ne drže tega posta.

Prijatelji ptic pevk

Ljudje se sicer ustavljajo v Zvezdi pred čudno stavbico, kjer se gnete polno ptičev, še več pa golobov, ogledujejo take čudne ptičje vile tudi pod tivolskim gradom, vendar pa le malokdo ve, da je te najmodernejše krmilnice in tudi vse druge male hišice za krmljenje ptičev postavilo posebno društvo, ki predvsem skrbi, da ptičkov pozimi ne pomori lakota. Tiho deluje društvo in tudi mnogo članov nima, vendar je pa v minulem letu razen velikih modernih krmilnic, ki so napravljene po načrtu slavnega nemškega prijatelja ptic pl. Berlepscha, postavilo po vsem mestu še 45 novih malih zelenih hišic in skrbelo, da je bilo v njih vso zimo dosti zrnja in druge za ptice primerne hrane. Mnogo več ptičev kakor mraz namreč pozimi pomori lakota, ker si ne morejo izpod snega poiskati hrane, če jim pa zrnja nasujemo na pot, pa primrzne na tla, da ga ne morejo pobrati. Večkrat se tudi primeri, da jim dobrosrčni ljudje natresejo drobtin, a s temi je tudi križ. Če se drobtine zmočijo, so tako škodljive, da ptiči poginejo. Ob hudem mrazu zadostuje, če naši krilati pevci ne dobe takoj zjutraj hrane, da poginejo, saj gladni nimajo dosti moči, da bi premagali mraz.

Društvo za varstvo ptic je minulo zimo porabilo več vreč krme in s tem rešilo na stotine ptic pevk, ki nas ne zabavajo samo s petjem, temveč imamo od njih tudi veliko korist, ker uničijo po vrtovih ogromno škodljivega mrčesa. Sadjarji so danes preverjeni, da z nobenim še tako dragim kemičnim sredstvom ne morejo pokončati toliko škodljivcev drevja, zelenjave in cvetlic, kolikor jih uničijo ptiči, vedo pa sadjerejci tudi, da ni sadja, kjer ni ptičev. Med največje vrtne škodljivce pa spada tudi vrabec, ki preganja druge ptiče, zato moramo vrabce preganjati brez usmiljenja. Da se ptički razmnože, je to prepotrebno društvo na svojem občnem zboru v soboto zvečer tudi sklenilo nabaviti 20 krmilnic, ki jih razobesi po tivolskih nasadih.

Društvo pa — kakor vidimo že iz naslova — ptice pevke tudi goji in ima poseben odsek za rejo kanarčkov. Ta odsek že nekaj let o božiču prireja razstave, ki so pravzaprav tekme kanarčkov v petju. Prijatelji ptic se spominjajo, da so si minuli božič priborili naši kanarčki toliko točk, da jih je tudi sodnik, g. dr. Ascher iz Monakovega, predsednik nemške Zveze društev za varstvo in vzgojo ptic in predsednik sodniškega zbora nemških rejcev kanarčkov, torej strokovnjak, ki predseduje organizaciji z 80.000 člani, proglasil za prvovrstne mojstre. Naši ptički so imeli pri tej tekmi tako srečo, da so si priborili celo več točk kakor lani najboljši nemški kanarčki. S tem je rečeno, da imajo naši kanarčki sedaj svetovni rekord.

Društvo je stopilo v zvezo s podružnico Sadjarskega in vrtnarskega društva, zanimalo se je pa tudi za podobne organizacije po drugih banovinah, a niti ena nima podobnega idealnega smotra. Letos namerava društvo ustanoviti podružnico v Kočevju in tudi drugod se oglašajo prijatelji ptic, zlasti pa z zelene, sadja bogate Štajerske.

Občni zbor je bil obiskan prav slabo in čudimo se, da ne pristopijo ljubitelji ptic, ki jh je v mestu in na deželi prav mnogo. Mnogi rede domače ptice pevke, še več pa malih papig in drugih eksotičnih pevcev, ki bi jim organizacija mnogo koristila. Prijatelji domačih pevk naj ne mislijo, da društvo morda to ljubiteljstvo preganja, narobe, društvo varuje ptice pred neusmiljenim pokončavanjem in izvažanjem čez mejo, pri tem pa nikomur ne brani gojiti ptic doma. Še več! Da to lepo ljubiteljstvo oživi, namerava društvo jeseni na velesejmu prirediti razstavo domačih in tujih ptičev in seveda tudi kanarčkov. Razstava bo pa imela uspeh le, če pristopijo tudi gojitelji domačih in tujih ptičev.

Občni zbor je soglasno izvolil v odbor: g. dr. Šapljo za predsednika, g. Vladimirja Arka za podpredsednika, za tajnika g. Kolnariča, za blagajnika g. Zupana, odborniki so gg. dr. Ponebšek, Eger, Francki, Gaber, Gojznikar, Golob, Omerza, Omahen, Pisker in Sevar, preglednika pa gg. Kramaršič in Stiligoj.

Teden narodnega zdravja

Od včeraj pa do 29. t. m. se vrši v celem območju mariborskega okrožja (bivše mariborske oblasti) velika zdravstveno-propagandna prireditev Zveze kulturnih društev v Mariboru: Teden narodnega zdravja. V tem tednu se bo vršilo zlasti na podeželskih, deloma tudi na šolah v mestih in trgih, i za večje šolarje in šolarke osnovnih in deloma tudi meščanskih šol nad 120 predavanj naših gg. zdravnikov, ki so se na zadevno prošnjo ZKD po večini drage volje odzvali, da sodelujejo na prireditvi. V kolikor je število gg. zdravnikov nezadostno, bodo domači gg. učitelji prečitali in krajevnim prilikam prikladno tolmačili knjižico »Vsakdo sam svojega zdravja kovač!«, katero je v propagandne svrhe spisal upravnik Doma narodnega zdravja v Mariboru g. dr. Vrtovec in katero je založila in v 600 izvodih izdala povodom svoje prireditve ZKD ter bo potom šol tekom teh dni razdeljena med ljudstvo.

Dobro se zavedamo, da naša prireditev sama seveda še ne more in ne bo izboljšala zdravstvenih prilik naše vasi, kateri moramo pri vsem našem delu posvečati največjo pažnjo. Zakaj le predobro vemo, da je naša zdravstvena propaganda v splošnem pomanjkljivo organizirana in da je zlasti na deželi združena z neštetimi težkočami. Zato se tudi zavedamo, da naša prireditev ne more imeti trajne vrednosti, ako vsaj v malem obsegu ne dosežemo tega, kar smo hoteli: da se široki narodni krogi zainteresirajo za vprašanja naše higijene, zlasti na deželi, in za potrebo čim intenzivnejše sistematične zdravstvene propagande. Zlasti bi se naj zainteresirala za ta vprašanja naša podeželska inteligenca, naše učiteljstvo in naša duhovščina, še bolj nego je to že danes. Saj si moramo na žalost priznati, da je naravnost sramotno, koliko nepoznanja odnosno koliko negativnega pojmovanja zdravstvenih vprašanj še najdemo tudi pri inteligentih.

Če pogledamo organizacijo zdravstvene propagande v drugih državah (zlasti v Franciji, Češkoslovaški, Avstriji, Italiji itd.), moramo na žalost priznati, da smo šele v povojih. Ni seveda naloga raznih pokrajinskih organizacij in tudi te organizacije nimajo sredstev, da bi organizirale ono smotreno zdravstveno propagando, kakor jo imajo mnoge druge kulturne države. To je predvsem naloga države in njenih zdravstvenih institucij. Vendar pa smo mnenja, da vsakdo izmed nas more in mora v vsakem pogledu vsaj nekaj storiti. V prepričanju, da se predpogoj za pridobivanje naše vasi za higijeno predvsem v zdravstveni izobrazbi in v zanimanju za zdravstvena vprašanja med našo podeželsko inteligenco, smo se obrnili predvsem na vse šole in njihova vodstva, pa tudi na našo duhovščino in na naše občine. Nauk o zdravju spada nedvomno v šolo in bi se moral čim bolj popularizirati. Če bomo s svojo prireditvijo vzbudili v znatnem delu inteligence in ostalega naroda vsaj nekaj zanimanja za velike zdravstvene probleme našega naroda, bomo lahko zadovoljni. Bodi to temelj, na katerem bomo vsi skupno zidali dalje!

Hvala vsem, ki so se in ki se bodo odzvali našemu vabilu za sodelovanje: gg. zdravnikom kot predavateljem, vsem šolskim voditeljem in ostalemu učiteljskemu osobju, vsej ostali inteligenci, ki bo sodelovala. Vsa naša včlanjena društva pa — ki bodo te dni prejela še posebej okrožnico v tej zadevi — pa pozivamo tem potom, da z vnemo sodelujejo pri akciji in tako tudi s svoje strani pripomorejo k skupnemu uspehu.

Vodstvo ZKD v Mariboru.

Nedeljski šolski pouk

Kakor je javnosti že znano, smo starši v Kranju meseca septembra lani prosili, naj se pouk na osnovni šoli tako uredi, da bodo otroci popoldne prosti, kakor je to že urejeno po mnogih drugih mestih. Prošnje smo ponavljali in rešitev urgirali. V sredo 18. t. m. pa je prišel odlok, ki sicer izpreminja ure šolskega pouka, toda naših želja ne uvažuje. V Kranju je zaradi tega seveda veliko govorjenja in razburjenja. Nočemo javno kritizirati ukrepov oblasti, vendar nam je nerazumljivo, zakaj naj bi bili za nas izjemni predpisi. Kakor je iz odloka banske uprave razvidno, je ona hotela našim željam čimbolj ustreči, le ureditev urnika je pustila odprto. Zato se zlasti veliko govori o tem, zakaj so ure tako razdeljene, da se ni uporabil tudi četrtek dopoldne za pouk in morajo otroci radi tega zopet tudi popoldne hoditi v šolo. Če je v drugih mestih dovoljen dopoldanski enoten pouk, zakaj bi ne bil v Kranju? Pri predpisanem številu učnih ur drugače ni mogoče urediti enotnega pouka, kot z uporabo četrtka dopoldne. Saj drugod tudi veljajo isti šolski predpisi, pa vendar je enotni šolski pouk mogoč.

Banska uprava bi napravila veliko koristno delo, če bi takoj in odločno ponovno vzela zadevo v roke in jo po želji kranjskih staršev uredila. Sicer se bojimo, da bomo znova morali čakati 5 mesecev na rešitev. Zaenkrat nam ne preostaja drugega, nego akcijo odločno nadaljevati.

Prizadeti starši.

Praktična gospodinja.

— Kako ste mogli pripraviti služkinjo tako daleč, da vstaja na vse zgodaj zjutraj? — vpraša soseda sosedo.

— Prav lahko, seznanila sem jo z mlekarjem.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek 23. marca 1931., katoličani Viktorin, pravoslavni: 10. marca Kodrat.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Drama: Gospoda Glembajevi. Red A.
Opera: Zaprto.
Kino Matica: Veličanstvo ljubezen.
Kino Ljubljanski dvor: Prebujenje.
Kino Ideal: Črni jahač.
Ljudska univerza za obrtniške vajence ob 18.30 v Mestnem domu. Predava g. J. Rebek o temi »Vajenec in delavnica«.

Iz gledališke pisarne

DRAMA

Ljubljanska drama vpnizori drevi ob 20. uri izvrstno hrvatsko dramo »Gospoda Glembajevi za abonma reda A. Pri premijeri in vseh dosedanjih reprizah je to delo izvrstno uspelo, zato priporočamo obisk.

Prva repriza poljske drame »Dom osamelih žena« bo jutri za red E. Drama režira ga. Marija Vera, ki igra tudi eno glavnih vlog. V ostalih vlogah nastopajo ge. Šaričeva, Juvanova, Medvedova, Rakarjeva, Vida Juvanova, Gabrijelčičeva, Rakarjeva.

Na praznik dne 25. t. m. bo igrala naša drama zvečer ob 20. uri izvrstno francosko komedijo Mercadet z g. Levarjem v glavni in naslovni vlogi. Za to predstavo veljajo globoko znižane dramske cene.

OPERA

Jutri se vprizori najpriljubljenejša češka opera »Prodana nevesta«. V partiji Kecala nastopi znani basist g. Betetto. Marinko poje ga. Gjungjenac-Gavella, Janka g. Gostič, Vaška g. Kovač in drugi. Predstava se vrši za abonma reda B.

V sredo popoldne se ponovi opereta »Mascotta« z go. Poličevo v naslovni partiji. Predstava se vrši pri znižanih cenah.

Tenorist Rijavec gostuje v četrtek v Hoffmanovih pripovedkah«. To bo njegovo zadnje gostovanje v naši operi pred odhodom v Ameriko.

Mozartova proslava. V počastitev spomina na 175 letnico rojstva oz. 140 letnico smrti velikega klasika-komponista vprizori ljubljanska opera »Cosi fan tutte«. Uvodno besedo govori dvor. svetnik dr. Mantuani. Pred predstavo se bo izvajala tudi overtura opere »Čarobna piščalka«. V »Cosi fan tutte« nastopi v basovski partiji g. Betetto, s katero je dosegel, tako pred leti kot o priliki svojega zadnjega gostovanja, nedeljeno priznanje in popoln uspeh.

Radioprogram

Četrtek, 26. marca.

12.15: Plošče (operetna in slovenska glasba); 13: Dnevne vesti; 13.30: Čas, plošče, borza; 17.30: Otroška ura, radio tetka; 18: Plošče; 18.30: Drago Ulaga: Gimnastične vaje; 19: Dr. Valter Bohinec: Indija; 19.30: Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina; 20: ePro Horn: Duševna vzgoja otroka; 20.30: Vijolinski koncert Karla Sancina. Pri klavirju ga. Mirca Sancin; 21.30: Pevski koncert slovenskega vokalnega kvinteta; 22.30: Časovna napoved in poročila, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Petek, 27. marca.

12.15: Plošče (odlomki iz oper, serenade); 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Radio orkester; 19: Dr. Reya: Vremenoslovje; 19.30: Dr. Lovro Sušnik: Francoščina; 20: Gospodinjska ura: Snaženje tal (Krekova gospodinjska šola); 20.30: eVčer Radio orkestra; 22: Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 28. marca.

12.15: Plošče (mešan program); 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče; 18: Viktor Pirnat: Sinjska alka; 18.30: Bogo Pleničar: Šah; 19: Pavel Kunaver: Doline in prepadi; 19.30: Ga. Orthaber: Angleščina; 20: Prenos opere: »Mefistofeles« iz Zagreba; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Pri odebelelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne **»Franz Josefove«** grenčice jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo **»Franz Josefovo« vodo** tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. **»Franz Josefova« grenčica** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Anketa za povzdigo tujskega prometa v Kamniku in okolici

Tujsko prometno društvo v Kamniku priredi 29. t. m. ob 15. uri v Narodni čitalnici v Kamniku anketo za povzdigo tujskega prometa. Dnevni red: 1.) Nagovor predsednikov; 2.) pozdravi zastopnikov oblastev; 3.) predavanja: a) pomen in organizacija tujskega prometa (ravnatelj Vl. Pintar), b) splošni in krajevni pogoji za povzdigo tujskega prometa (dr. Fran Ogrin), c) stanje in razvoj prometnih sredstev (Cerer Anton); 4.) splošen razgovor. Namen ankete je, podati tujsko-prometnim interesentom poučne in vzgojne smernice ter navodila glede tujskega prometa (preskrba stanovanj itd.), dalje zainteresirati širšo javnost za Kamnik z bližnjo in daljno okolico, ki ima vse naravne pogoje za tujski razmah. Na to anketo vabimo urade, županstva, šolska upraviteljstva, obrtne organizacije, hišne posestnike, gostilničarje, trgovce, sploh vsakogar, ki se zanima za stvar in hoče služiti razvoju tujskega prometa. Kdor ne bi prejel vabila, naj se smatra navzlic temu za vabljenega. — Tujsko prometno društvo v Kamniku

Pričetek poslovanja naznanja

„JUGOGRAD“

JUGOSLOVANSKA GRADBENA DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA, Streliška ulica 33. 4191

in se priporoča cenjenemu občinstvu za izvršitev vseh visokih in vodnih zgradb, vil, stanovanjskih hiš, hotelov, cerkva, tovarn, jezov, električnih central itd. ter specialnih lesenih ostrešij velikih razpetin. Izvršuje solidno in strokovnjaško zidarska, tesarska in vsa ostala stavbena dela po konkurenčnih cenah.

Poslovodeča:

ING. ARH. PUST BOGOMIR
konc. mestni stavbenik

ING. PUST SREČKO
tesarski mojster

Tehnična pisarna se priporoča za stavbna vodstva, statistične račune in izvršitev načrtov ter stroškovnikov za šole, vile, stanovanjske hiše, hotele, ledenice, cerkve, tovarne, vodovode, mostove, ceste, železnice, električne centrale, jezove, kanalizacije, regulacijske načrte itd. ter adaptacije.

Ing.-arh. Pust Bogomir Ing. Pust Srečko

Dnevne vesti

— **Pedagoški tečaj za učiteljstvo dravske banovine v Ljubljani.** Ministrstvo prosvete priredi potom Udruženja jugoslovenskega učiteljstva v Ljubljani v dneh od 30. marca do 1. aprila pedagoški tečaj za učiteljstvo dravske banovine. Na tečaju bodo predavali nemški pedagogi. Obča razprava se bo vršila o moderni osnovni šoli (predavanje, vzgledi dela in razgovori). Pri dan bo predaval ministerijalni svetnik g. Hila iz Berlina o temi: Osnovne misli moderne pedagogike v narodni šoli. Drugi dan bo predaval šolski svetnik g. Šmidt o temi: Spoznavanje domovine in kulture v narodni osnovni šoli. Tretji dan bo predaval rektor iz Essena g. Binger o temi: Ideja dela v narodni šoli. Vsi udeleženci imajo v zmislu odloka ministrstva prosvete O. N. br. 20881 z dne 14. t. m. dopust in sicer: učitelji in učiteljice iz Ljubljane trodnevni dopust od 30. marca do 1. aprila, vnanji učitelji in učiteljice pa petdnevni dopust od 29. marca do 2. aprila. Glede lokala, kjer se bo vršilo predavanje, glede prenočišč in prehrane za vnanje udeležence ter vsa podrobna navodila bo objavilo pravočasno poverjeništvo UJU v vseh listih. Dopust dajo na podlagi gornjega odloka upraviteljstva sama.

— **Iz državne službe.** Za sreskega veterinarskega pristava v Kranju je imenovan veterinarski pripravnik Vinko Bedenk.

— **Prepovedane publikacije.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi list »Naša nada«, ki izhaja v Pittsburgu, koledarja »Robotnicky kalendar 1931« in »Dennik Rovnost Ludu, kalendar 1931«, ki sta izšla v slovaščini v Chicagu, ter brošuro M. J. Butkovića »Prošlost in sedanjost Istre« in knjigo Grge Turkanja »Hrvatske narodne ratne pjesme 1914 do 1918«, ki je izšla v Newyorku.

— **Iz zdravniške službe.** V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino je bil vpisan sekundarij splošne bolnice v Mariboru dr. Rudolf Lovrec.

— **Razpust društva.** »Počitniška zveza v Ljubljani« je razpuščena, ker nima pogojev za pravni obstoj.

— **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče v Radovljici je prepovedalo tovarniškemu delavcu v Žirovnici Antonu Mežeku, vulgo »Starčkovemu«, zahajati v krčme za dobo enega leta.

— **Razpisana služba banovinskega cestarja.** Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Celju službeno mesto banovinskega cestarja in sicer na banovinski cesti v odseku Teharje—Proseniško—Sv. Primož od km 4.00 do km 9.600. Prošnje je treba vložiti do 10. aprila pri sreskem cestnem odboru v Celju.

— **Jugosloveni in tujski promet na Češkoslovaškem.** Češkoslovaški državni statistični urad je objavil podatke o tujskem prometu v preteklem letu. Tudi na Češkoslovaškem tujski promet od leta do leta narašča. Češkoslovaško je posetilo lani 4815 Jugoslovenov in sicer Češko 1576, Moravsko 864, Šlezijo 187, Slovaško 2071 in Podkarpatsko 117.

— **Plzenski študentje v Jugoslaviji.** V soboto je odpotovalo na Balkan 33 slušateljev in slušateljic plzenske trgovske akademije pod vodstvom prof. dr. V. Hodra. Študijsko potovanje bo trajalo teden dni. Udeleženci posetijo Bukarešto, Konstanco, Carigrad, Sofijo, Beograd in Zagreb.

— **Spominska plošča pisatelju Kukučinu v Selcih.** Spomladi bo vzidana v Selcih na hiši, kjer je pisal pokojni slovaški pisatelj Martin Kukučin (Dr. M. Bencur) svoj roman »Dom v strani«, spominska plošča temu odličnemu Slovaku, ki je deloval na otoku Braču dolga leta kot zdravnik. Inicijativo za skromno počastitev Kukučinovega spomina je dala Jadranska Straža v Pragi, stroške bo pa krila večinoma selška občina.

— **Borza dela za privatne nameščence.** Brezposelnost čutijo vedno bolj tudi privatni nameščenci, ki iz umljivih razlogov neradi zahajajo na borze dela. Zato je zveza privatnih nameščencev Jugoslavije ustanovila za privatne nameščence borzo dela. Zaenkrat bo poslovala nova borza dela samo na sedežih javnih borz dela, torej v Beogradu, Ljubljani (v palači Delavske zbornice), v Novem Sadu, Sarajevu, Splitu in Zagrebu. Posredovanje bo za nameščence in za delodajalce brezplačno.

— **Konkurzi in prisilne poravnave.** Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 11. do vštetega 20. t. m. sledečo statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 2 (3), v savski banovini 1 (2), v vrbaski banovini — (1), v primorski banovini — (4), v drinski banovini 1 (9), v zetski banovini — (1), v dunavski banovini 3 (7), v moravski banovini 1 (8), v vardarski banovini 2 (6), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (3). Otvorjene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 3, v savski banovini 10, v drinski banovini 2, v dunavski banovini 6. Odpravljeni konkurzi: v dravski banovini 4 (4), v savski banovini 3 (3), v primorski banovini — (1), v drinski banovini 4 (3), v zetski banovini — (1), v dunavski banovini 2 (5), v moravski banovini 3 (6), v vardarski banovini — (3), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (3). Odpravljene prisilne poravnave izven konkurza: v savski banovini 4 in v dunavski banovini 4.

— **Otvoritev telefonskih relacij Bled—Avstrija.** Od 10. marca so otvorjene naslednje telefonske relacije: 1. Bled—Eisenkappel, Bad Villach, Ferlach, Klagenfuhrt, Krumpendorf, Maria Wörth, Pörtschach am Wörthersee, Velden am Wörtherseee, Villach in Warmbad Villach. Pristojbina za navadno govorilno enoto v vseh teh relacijah znaša 16.50 Din. 2. Bled—Heiligenblut, Mallnitz, Millstadt, Seebaden, Spital a. d. Drau in Teschendorf am Weisensee. Pristojbina za vse te relacije je 37.95 Din. 3. Bled—Völkermarkt. Pristojbina za to relacijo znaša 29.70 Din.

— **Dostava na dom pri poštah drinske direkcije.** Uradno se razglaša, da dostavljajo vse državne pošte v področju sarajevskega poštnega ravnateljstva v ožjem dostavnem okolišu na dom vrečnike in vrednostna pisma ter izplačujejo na domu nakaznice. Razen tega dostavljajo na dom vse pakete še pošte: Bijelina, Bileča, Brčko, Dubrovnik 1, Kotor, Sarajevo 1, Šabac, Trpanj, Valjevo, Vinkovci in Zenica.

— **Otvoritev telefonske relacije Lesce—Wien.** S 1. marcem je bil otvorjen telefonski promet Lesce—Wien. Pristojbina za navadno govorilno enoto znaša 46.20 Din.

— **Nadzorstvo nad gostilnami.** Čeprav je zakon o vinu že delj časa v veljavi, je pregled gostiln in točilnic pokazal, da se lastniki ne drže točno določb. Zato so dobili organi finančne kontrole navodila, naj točno pazijo, da se bodo gostilničarji držali zakona o vinu. Krivci bodo kaznovani po §§ 25 in 28 zakona o vinu.

— **Statistika zunanje trgovine kraljevine Jugoslavije za leto 1930.** Oddelek za carino v finančnem ministrstvu je izdal 650 strani obsegajočo statistiko naše zunanje trgovine v preteklem letu. Ta važna gospodarska publikacija se dobi pri vseh glavnih carinarnicah in večjih knjigarnah ter stane 200 Din.

— **Kmetijsko poučno filmsko predavanje v Tržiču** priredi sresko načelstvo v Društvenem domu na cvetno nedeljo 29. t. m. ob 11. uri dopoldne. Predaval bo kmetijski referent iz Kranja. Poučni kmetijski film je izredno zanimiv in obsega 6 dejanj. K obisku se vabijo vsi zanimanci zlasti pa okoliški kmetovalci. Vstopnine ne bo.

— **Šmarje pri Ljubljani.** Stanovanjsko mizerijo občutimo tudi v naši občini. Na šestrazredni osnovni šole s tremi paralelkami uči 8 učiteljev in učiteljic. Ker pa primanjkuje zanje primernih stanovanj, stanujejo nekateri v Ljubljani ter z vlakom prihajajo in odhajajo. Po zakonu z dne 5. decembra 1929 morajo občine skrbeti za učiteljska stanovanja oziroma plačevati učiteljem pripadajočo stanarino. S tem zakonom je hotelo ministrstvo pritisniti na občine, da bi zidale stanovanjske hiše. Naša občina pa nič ne zida, a tudi ne izplačuje stanarine, ki jo dolguje že skoraj vse leto. Učiteljstvo bi z veseljem stanovalo v Šmarju, če bi se dobila suha, zdrava stanovanja, žal da jih ni. V državnem in šolskem interesu je pa, da je učiteljstvo zdravo, a v vlažnih in temačnih izbah bi si kmalu izpodkopalo zdravje, kar se je doslej tudi že zgodilo. Dokler občina ne zida nove šole z modernimi higijenskimi učilnicami in stanovanji za učitelje in učiteljice, naj vendar plačuje učiteljstvu stanarino, ki mu po zakonu gre.

— **Dob. Težki časi** so prisilili vse k razmišljanju, kako bi mogli dvigniti naše gospodarsko stanje. V osnovni šoli v Dobu je postalo ob zimskih in predpomladanskih nedeljah prav živahno. Vsako drugo nedeljo se zbirajo v obilnem številu sadjarji k predavanjem, razgovorom in ogledom, ki jih vodi agilni šolski upravitelj g. Julij Mayer. Da bi videli, kakšno zanimanje vlada za te razgovore. Ni dvoma, da so taki sestanki velevažni in da mnogo pripomorejo h gospodarski izobrazbi naših ljudi in dvigu gospodarskega stanja vobče. Imeli smo tudi predavanje o kupčiji z živino, predaval je g. dr. Kolenda.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno, večinoma tudi deževno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 15, v Mariboru 14.3, v Zagrebu 14, v Ljubljani 10.6, v Sarajevu, Splitu in Skoplju 10 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766.1, temperatura je znašala 3.6.

— **Tragedija obupanih roditeljev.** V vasi Padej blizu Sente se je odigrala v hiši premožnega kmeta Spasoja Rajkova pretresljiva tragedija. Rajkovu je nedavno umrl edini sin, kar je očeta in mater tako potrlo, da sta sklenila izvršiti samomor. V petek zvečer sta se zaklenila v sobo, mož je najprej ustrelil ženo, potem pa še sebe. Oba sta bila takoj mrtva.

— **Težka avtobusna nesreča.** V soboto zjutraj se je pripetila blizu paromlina v Čakovcu težka avtomobilska nesreča. Avtobus Antona Brodnjaka je padel z mostu v vodo in vsi potniki so bili ranjeni. Najtežje je bil ranjen podjetnik sam, precej težko pa tudi občinski blagajnik Marko Lovrenčič in njegova soproga.

— **S plinom zastrupljena Slovenka v Osijeku.** V hiši trgovca Antona Pistla v Osijeku se je pripetila težka nesreča. Trgovčeva služkinja Katica Žagar se je v kopalnici zastrupila s plinom. Sirota ni vedela, da je cev odprta in tako se je med kopanjem onesvestila. Prepeljali so jo v bolnico, kjer ji bodo skušali rešiti življenje.

Iz Ljubljane

—lj **Odhod podžupana v Beograd.** S snočnim beograjskim brzovlakom se je odpeljal ljubljanski podžupan prof. Evgen Jare v Beograd, da intervenira pri ministrstvih o raznih komunalnih zadevah. Z istim vlakom se je v Beograd povrnil namestnik ministrskega predsednika dr. Milan Srskič, ki je včeraj imel daljše konference na banski upravi.

—lj **Profesor M. Zgrablič umrl.** V soboto zvečer je podlegel daljši bolezni profesor II. državne realne gimnazije g. Martin Zgrablič. Odšel je v večnost za svojo soprogo, ki mu je umrla pred dobrim letom. Pred tremi meseci ga je zadela kap in prepeljali so ga v bolnico, iz katere se je sicer vrnil med svojce, toda okreval ni. Pokojni je bil rojen 1872 v selu Zgrabliči pri Pazinu v Istri. Gimnazijo je študiral v Pazinu in na Sušaku. Pozneje je bil v Pazinu tudi profesor in končno okrajni šolski nadzornik. V Jugoslaviji je najprej služboval v Čakovcu, potem pa v Ljubljani, kjer se je z vso vnemo in požrtvovanjem udeleževal dela v društvu »Soči« in v podružnici CMD. Pogreb splošno priljubljenega moža bo danes ob 16. iz Knezove ulice 35. Bodi mu lahka zemlja! Žalujočim naše iskreno sožalje!

—lj **Sejem kož divjačine.** Na velesejmu so davi lovci in preprodajalci kožuhovine pripeljali toliko blaga, kolikor ga ni bilo še na nobenem našem sejmu. Naprodaj je okrog 2000 lisic, 15.000 zajcev, 300 kun belic, 200 kun zlatic, 400 podlasic, 50 vider, 300 jazbecev, 6000 krtov, 60 volkov, mnogo srn in jelenov ter tudi nekaj medvedov. Dopoldne so se sklepale le kupčije v detajlu, vendar je bilo pa silno malo zanimanja, ker so kupci že siti, kljub temu, da se kaže mala tendenca cen navzgor, jasno se bo pa trgovina pokazala šele popoldne pri dražbi na debelo, ki se prične ob 14.

—lj **Naraščanje Ljubljanice.** Čeprav ni bilo zadnje dni hudih nalivov, je vendar rahel dež v soboto in včeraj povzročil, da se je sneg po ravninah in hribih začel naglo tajati, kar je imelo za posledico, da so začele reke s potoki naraščati. Ljubljanica je zelo narasla v gornjem toku od Vrhnike do Podpeči, kjer je na mnogih krajih že prestopila bregove. Planina na Notranjskem je v gornjem delu pod vodo. Po gozdovih je še mnogo snega. Ljubljanica je včeraj narasla približno za 50 cm, danes je pa že padla za 20 cm.

—lj **Zanimivo predavanje ob kožnem sejmu v Ljubljani.** Klub ljubiteljev jamarjev priredi ob priliki kožnega sejma v Ljubljani 23. t. m. zvečer ob pol 8. uri v salonu restavracije »Pri Levu« na Gosposvetski cesti zelo zanimivo in poučno predavanje »O psu jamarju in njegovem delu za roparice pod zemljo«. Predava znani lovski strokovnjak dr. Ivan Lovrenčič. Po predavanju se vrši prijateljski lovski sestanek. Vstop prost tudi nečlanom. Zlasti opozarjamo na to predavanje one lovce iz bližnje in daljne ljubljanske okolice, ki pridejo tega dne v Ljubljano prodajat kože divjačine.

—lj **Mestna zastavljalnica** bo imela redni dražbi v avgustu 1930 zastavljenih dragocenosti (zlatnine, srebrnine i. dr.) dne 7. aprila za efekte (blago, perilo, stroje i. dr.) pa 13. aprila vsakokrat ob 15. uri v uradnem prostoru na Poljanski cesti št. 15.

—lj **Samo še danes »Veličanstvo ljubezen« v Elitnem kinu Matici.** Cenjeno občinstvo opozarjamo, da se predvaja krasni govoreči film »Veličanstvo ljubezen« samo še danes nepreklicno zadnjikrat ob 4., 7. in 9. uri zvečer. Vsi tisti, ki si krasnega filma ši niso ogledali naj ne zamude zadnje prilike. V glavnih vlogah filma nastopata naša rojakinja iz Subotice, očarljiva Katica Nagy in Franc Lederer; za obilen smeh in razvedrilo pa skrbi z izvrstnimi dovtipi sijajni humorist Szöke Szakall.

—lj **»Micky-mouse« matineja Z. K. D. preložena na praznik 25. t. m.** V sredo, na praznik 25. t. m. ob 11. uri dop. se bo vršila v prostorih Elitnega kina Matice matineja zvočnih šaloiger, v katerih nastopi priljubljena »Micky« miška. Program je skrbno izbran in bo nudil mnogo zabave in smeha za staro in mlado.

—lj **Slovenske pevce** in podeželsko občinstvo sploh opozarjamo na ponovitev Sattnerjeve kantate »Oljki«, ki bo na cvetno nedeljo popoldne ob 15. Kantato »Oljki« izvaja celoten ansambl Glasbene Matice, pomnožen s solisti in opernim orkestrom, pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Vsega skupaj sodeluje na koncertu 200 oseb. Koncert je izredno veličasten, za to opozarjamo še prav posebej na njega. Vstopnice po znižanih cenah v Matični knjigarni.

—lj **Predavanje pri Ljubljanskem Sokolu** se vrši v četrtek 26. t. m. ob 20. v sejni dvorani, Narodni dom, vhod z Bleiweisove ceste. Predaval bo br. dr. Nikola Preobraženski o Dostojevskem, v proslavo 50-letnice njegove smrti. Bratje in sestre! Proslavimo spomin enega največjih slovanskih genijev vseh časov s čim večjo udeležbo.

—lj **Oficirji ljubljanske garnisije** prirede v soboto 28. t. m. družabni večer v prostorih »Tabora«. Začetek ob 21. Vabljeni vsi gospodje z rodbinami, ki imajo stalne vstopnice oficirskega doma.

—lj **Rok za sečnjo lesa.** Gozdni posestniki se opozarjajo na tozadeven razglas, ki je nabit na občinski deski.

—lj **Ljudska univerza za obrtniške vajenke.** Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je sklenila odslej prirejati predavanja za obrtni naraščaj posebej za vajence in posebej za vajenke. Prvo ločeno predavanje za vajenke bo jutri ob pol 7. uri zvečer v mestni dekliški šoli pri sv. Jakobu v Ljubljani. Predava zastopnica ženskega pokreta ga. dr. Marija Finkova o »Higijeni«. Vstop je prost. Vabljene so tudi obrtnice in pomočnice.

—lj **Srajce,** sportne in modne, kravate in nogavice, v krasni izbiri in najceneje pri Šterk nasl. Karničnik, Stari trg.

—lj **Družabni večer Ljubljanskega Sokola.** V restavracijskih prostorih »Zvezde« je Ljubljanski Sokol-Matica v soboto zvečer priredil družabni večer v počastitev najstarejših članov. Ta tradicijonalna prireditev je bila prav dobro obiskana. Zbranih je bilo mnogo starih članov in borcev za sokolsko misel. Starosta Sokola br. Bogumil Kajzelj je imel kratek patrijotičen nagovor, v imenu ljubljanske župe je pozdravil članstvo župni podstarosta br. Milko Krapež, v imenu starih članov sta pa govorila br. Janko Mlakar in br. Viktor Rohrman.

—lj **Nogo si je zlomila.** V ljubljansko bolnico so davi pripeljali 70-letno kočarico Frančiško Marolt, iz Velike Loke pri Novem mestu. Včeraj popoldne je doma tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo.

Potuhnjena ali tiha nedelja

Včerajšnji dan je bil res v znamenju tišine, tihe nedelje in zaspane Ljubljane

Ljubljana, 23. marca.

Približno tako imenuje pratika včerajšnjo nedeljo: tiha nedelja. Zdi se nam pa primernejši izraz — potuhnjena, razlogov je več in še dokaj tehtnih, kar bomo takoj spoznali.

Stvar je namreč takšna — včeraj je bila zopet nedelja, nič ne pomaga, vsak teden je enkrat in vselej je nekoliko drugačna. Vsaka nedelja ima svoj namen in pomen, odnosno vsaki nedelji ga pripisuje pratika, potem pa še ljudje posebne namene, ki so značilni glede na čas v splošnem in na vreme ter druge neizvestne in nedoločne poglede. In poleg vsega tega, o čemer pišemo, ali bi morali pisati o nedeljah, je naša dolžnost in naloga pisati predvsem o namerah in pomenih nedelj, jih razlagati in poudarjati, kar je najvažnejše izmed vsega.

No, kakšen namen in pomen je pa imela včerajšnja nedelja in ali ga je sploh imela? Imela ga je gotovo, saj drugače bi je menda najbrž niti ne bilo. Za samim imenom nedelje pa ne tiči povsem njen pomen. Tiha nedelja, samo pomislimo, s tem še res ni nič povedano, kar tako brez pomena pa tudi ni. Saj menda veste, zakaj se pravi včerajšnji nedelji, da je tiha, če veste, da je na svetu med drugimi knjigami tudi evangelij ali sveto pismo. Toda za razlaganje svetega pisma nismo kompetentni. Menda vam s tem dovolj postrežejo drugi časopisi ali časniki, ki so očividno za to poklicani in izvoljeni ter si služijo na takšen plemenit način nebesa. Zato pa mi pravimo, da se pravi včerajšnji nedelji zato tiha — pač ne smemo drugače razlagati — ker je 14 dni pred veliko nočjo, to se pravi, 14 dni pred veliko nočjo nihče preveč ne razgraja in ne razsaja, ker se pripravlja za praznike, skratka, nima se ob čem pridušati, ne s čim bobnati; zdaj se vse lepo tiho pripravlja in nabira, da bo potem lahko z vso vehemenco izbruhnilo na velikonočni ponedeljek, ko se ljudem začne na vse pretege kolcati po kračah, ali zato, če jih ne jedo, žeja vstane in sploh se vse prebudi, kajti velika noč se imenuje tudi vstajenje. Torej, vsesplošno vstajenje, ne-le mesa in duha.

Zato gotovo včeraj v Ljubljani ni bilo nič hrupnega, vsaj ne smelo bi biti, če hočemo, da je razpoloženje tihe nedelje popolno in neokrnjeno. Z gotovostjo se pa seveda tega ne more trditi. V Ljubljani je pač vedno nemirno, četudi 99 odstotkov prebivalstva spi, vsaj, kar se tiče cenjenih zakoncev; kakor povsod tudi pri nas zakonske vojne nikdar ne prenehajo, zato niso gotovo tudi včeraj. Toda te zadeve ne spadajo med javne dogodke in pomembnosti, zato nas tudi ne smejo brigati. Zaradi tega se lahko reče v splošnem, da je bil včerajšnji dan v resnici v znamenju tišine tihe nedelje in zaspane Ljubljane.

S tem pa še nikakor ni vse povedano, kajti včerajšnji dan je bil prav za prav potuhnjen v vseh pogledih. Predvsem zaradi vremena. Nebo se je potuhnilo, pa ni rekšo ne bev ne mev — ni bilo ne solnca, ne snega, pa tudi deževati ni hotelo. Povsem v znamenju tišine, žalosti, pokore zadnjih dni meseca, posta, zime in vsega hudega in dobrega, kar smo že letos prestali ter doživeli. Da, vsekakor vam moramo obrazložiti najprej ime, pomen, namen in razpoloženje včerajšnje nedelje v splošnem, ker pač to zasluži, je potrebno ne le zaradi ponedeljka (kot črna kava), temveč zaradi zgodovine, kronike veselih, velikih in žalostnih dni Ljubljane. Važno je namreč, da se vse to ovekoveči, zaradi naše slave ter da bodo zanamci vedeli, kako je nekdaj Ljubljana dremala, spala in se udejstvovala na raznih mogočih in nemogočih poprišč ih.

Torej, tiho tiho je bilo včeraj od jutra do večera, to vedo vsi, ki so ves dan spali, tisti pa, ki so zračili dežnike po oslinjenih cestah, ne vedo menda tudi nič boljšega povedati. Ljudi je pa bilo dopoldne še precej zunaj, vsaj tam, kjer bi jih ne bilo treba. Ceste (ne ulice) so bile živahne tako, kot so pač ob pogrebih. Ljudje so se namreč prav tako vlačili po cestah, žalostno, obupano, tu in tam so postajali, povsod so hodili, namenjeni pa niso bili nikamor. Seveda, nekateri so bili namenjeni k maši in so gotovo bile cerkve polne, če se ljudje količkaj drže posta ter cenijo pokoro, saj so zdaj zadnji dnevi pokore.

Inteligenca je pa imela zopet predavanje v kinu ali Filharmoniji. Inteligence je pri nas seveda mnogo, dvorana je bila nabito polna. To je lepo in prav, razveseljiv znak itd., kako pa drugače. Predmet predavanja je bil tudi zanimiv. Koga pa ne zanimajo takšna vprašanja od nas razumnejših, se pravi, vzvišenejših, zato je razumljiva gneča pri predavanju. Radi bi pač videli slovensko dušo, ali vsaj slovenstvo in kulturo, o katerih se toliko govori ob vsaki priliki in nepriliki. In gotovo so se s temi velikimi stvarmi Ljubljančani včeraj vendar končno seznanili. S skioptičnimi slikami in velikimi besedami so se jim odkrivale, in končno so zvedeli, da je naša kultura prav za prav še v — srednjem veku, kar je menda dovolj verjetna resnica za vsakogar, kdo bi pa kaj takšnega ne verjel! Dokazov je vendar povsod dovolj.

Ker je bila torej včeraj tiha nedelja, bo zaradi tega prihodnja cvetna, zato pa pri frančiškanskem mostu že prodajajo butare. Včeraj so jih prodajali, kolikor je pač kdo kupoval. To kupčevanje z butarami je svojevrsten sejem, nič hrupen, pa tudi ne posebno prikupen kot je soditi po kupčiji, odnosno po mrtvilu. Toda tokrat ni čas in ne prilika, da bi se bavili podrobneje s tem, le omeniti je treba te butare (bogme, malo poetično ime), povedati, da je to sveženj šibja ali dračja, okrašenega s kričeče pobarvanim oblanjem, da ne bo kdo nepoučenih mislil, da prodajajo ob frančiškanskem mostu na tiho nedeljo drugačne butare, ker namreč nekateri pravijo tudi robustnim ženskam — butare. Zadnjih butar nikjer ne prodajajo, ni pa izključeno, da se dobe v neomejeni količini vedno in povsod — gratis. Seve, zdaj je post, pa bo kmalu minil ...

Končno lahko ugotovimo, da je zopet minil en skisan in kisel dan, ker je danes zopet ponedeljek.

Jugoslovanski realizem Tonija Schlegla

Ob drugi obletnici tragične smrti Tonija Schlegla je imel v A. K. »Jadranu« dopisnik zagrebških »Novosti« in beograjskega »Vremena« g. Oton G. Ambrož zanimivo predavanje. Govoril je o jugoslovenskem realizmu velikega pokojnika, ki je že tri leta pred 6. januarjem svetoval in zahteval izvenparlamentarno rešitev državne krize in srbsko-hrvatskih odnošajev. V markantnih črtah je orisal Schlegla kot jugoslovenskega rodoljuba in moža najvišjega zaupanja, kot genijalnega časnikarja in organizatorja ter kot najduhovitejšega tolmača in branitelja politike kraljevega manifesta.

Toni Schlegel, predsednik Jugoslovenske štampe, je bil prva žrtev združenih notranjih in zunanjih sovražnikov naše države in natanko je bilo preračunjeno, da ta borec mora pasti prvi, saj je bil med največjimi osebami za kulisami naše državne politike, vendar pa kot časnikar vedno izven strank in popolnoma neodvisen. Po materi visok aristokrat, po duši pa najplemenitejši demokrat je bil Schlegel tvorec Jugosl. štampe, trdnjave državnosti in jugoslovenstva na Hrvatskem, in najpogumnejši in najbrezobzirnejši kritik lažni demokracije, ki je svoje prepričanje moral plačati s smrtjo.

Predavatelj je podrobno opisal teroristično organizacijo Pavelića in Perčeca in kako je bilo odkrito gnezdo poklicnih zločincev, končno pa izrekel globoko vero v srečno bodočnost države pod modro vlado kralja Aleksandra.

Predavanje je bilo sprejeto z navdušenjem in z izrazi patriotskih čustev naše akademske mladine.

Iz Celja

—c **Na celjskem Ljudskem vseučilišču** bo predaval drevi ob 20. v risalnici dekliške meščanske šole g. univ. prof. dr. Bujas iz Zagreba o merjenju inteligence. Nihče naj ne izostane!

—c **V četrtek 26. marca** dopoldne z osebnim vlakom prispe v Celje novi četrti bataljon tukajšnjega 39. pešpolka. Sprejem na kolodvoru bo svečan in se ga bodo udeležila vsa tukajšnja društva in korporacije. Meščanstvo bo novi oddelek celjske garnizije nedvomno pozdravilo na najprisrčnejši in najsvečanejši način.

—c **Seja okoliškega občinskega sveta.** V soboto zvečer se je vršila v občinski posvetovalnici na Bregu redna mesečna javna seja celjskega okoliškega občinskega sveta pod predsedstvom g. župana Mihelčiča. Po odobrenju zapisnika zadnje seje je bilo sklenjeno, da bo krajni šolski odbor najel pod najugodnejšimi pogoji, nikakor pa ne nad 8%, posojilo pri katerem tukajšnjih denarnih zavodov, da bo kril posojilo pri celjski podružnici banovinske hranilnice v Celju ki je zvišala svojo obrestno mero. Glede stroškov, ki jih bo imela okoliška občina s prispevanjem k vzdrževanju celjske mestne policije, je bilo na predlog referenta g. dr. Laznika sklenjeno, da okoliška občina odklanja sploh vsak prispevek in se bo proti tozadevnemu odloku banske uprave pritožila. Bivši Krickov lov v Spod. Hudinji in Zagradu bo izlicitiran na dražbi. Končno je bilo ugodno rešenih še nekaj cestnih zadev v najbližji celjski okolici.

—c **Potrebe in zahteve okoliškega prebivalstva.** V petek 27. t. m. bo sprejemal celjski sreski poglavar g. dr. Hubad prebivalstvo s celjskega okoliškega teritorija v pisarni celjske okoliške občine na Bregu in naj bi ob tej priliki bila iznešena vsa perča vprašanja, ki zadevajo prebivalce, stanujoče v okoliški občini. Pričetek sprejema bo ob 10. dopoldne.

G. G. Norris. 84

Vroča kri

Roman.

V nedeljo so vijolice krasile mizo njenega salončka. Z natakarjem sta bila sestavila izbran jedilni list in obed naj bi servirali takoj po eni uri. Najprej coctail, Mihaelovo najljubšo vrsto, steklenico najboljšega vina, en »Sirop de Citron« in potem šele pravi obed. To naj bi bila prava epikurejska pojedina in Miranda je morala kupiti prejšnji dan nekaj pristnih paštet in delikates. Tudi za cigarete je bilo v obilni meri poskrbljeno.

Ura je odbila eno, toda od spodaj ni zapel noben telefon, da bi napovedal Mihaelov prihod. Njene oči so se zapičile v kazalec in bolestna bojazen ji je stisnila srce. Kar se je zavedla, da ga ne bo. Nobenega opravičila, niti besedice po telefonu! . . . Ni ga bilo! Ni ga bilo!

Prišel je natakar in začel nositi na mizo. Morala se je obrniti v drugo stran. Stopila je k oknu in obstala, njeno srce je padalo, padalo, zamrlo v nji . . .

— Ali naj pripravim coctail, gospodična? — je vprašal natakar mimogrede.

— Ne, ni treba. Bom že sama vse pripravila. Pozvonila bom, če vas bom rabila.

— Že prav, gospodična. — Dala mu je napitnino in ga odslovila.

Sama. Minilo je četrt ure, pol ure. Jed se je polagoma ohladila in začela je dišati. Ozrla se je na lepo okrašeno mizo, kjer je bilo pogrnjeno za dva. Kar je pograbila vazo z vijolicami in treščila je rože, vazo in vodo srdito ob tla.

— Saj jih ni vreden. On sploh ni vreden piškavega oreha! — je vzkliknila vsa obupana. — Nezanesljiv — slabič — za nobeno rabo. — Kdo bi si belil glavo zavoljo njega?

*

»Ljubi moj Tom!

Pišem Ti, ker čutim nujno potrebo govoriti s Teboj in Ti odkriti svoje srce, obenem bi pa rada, da bi imel dovolj časa za razmišljanje, predno mi odgovoriš.

Saj se gotovo spominjaš siromašno oblečenega in zanemarjenega mladeniča, ki je stal nekako pred dvema tednoma pred gledališčem in ki si ga moral privesti k avtomobilu. Bil je Mihael Kirk. Predstavila sem te in sam dobro veš, za koga gre. Vendar bi bila pa rada trdno prepričana, da veš. To je mladenič, v katerega sem bila nekoč zaljubljena, ki ga poznam iz San Francisca, zaradi katerega me je hotel stric poslati v poboljševalnico. Zdaj je nesrečen, zapuščen in siromašen človek, ki se za silo preživlja kot umetnik. Veselilo me je, da sva se zopet srečala, bojim se, da me je še preveč veselilo. Od takrat sem bila dvakrat z njim . . .

Včeraj sem Ti telefonirala, češ, da ne morem s Teboj v muzej, ker se ne počutim dobro. To je bila laž. V muzej nisem hotela iti, ker sem hotela z Mihaelom obedovati. Naročila sem v lotelu izvrsten obed, z velikim veseljem in ljubeznijo sem vse skrbno pripravila, toda njega ni bilo in niti z besedico se ni opravičil. Priznam, da je bil to zame hud udarec. Nimam pojma, zakaj ga ni bilo; od takrat se ni več oglasil.

Udarec je bil tako hud, da sem mislila, da ga ne bom prebolela. Sama ne vem, kaj se je godilo z menoj, ko sem se prepričala, da ga ne bo. Hotela sem Ti telefonirati, zdelo se mi je, da moram govoriti s teboj, sicer se mi zmeša. Ko sem pa čakala na zvezo, mi je postalo jasno, da bi ne mogla govoriti s Teboj. Zdelo se mi je nedostojno in krivično. Saj vendar nisem mogla lagati, da je vse v redu.

Bila sem vsa iz sebe. Zdelo se mi je, da bom zblaznela, če si ne izbijem iz glave teh misli. Bila sem čisto sama. Mirandi sem bila dovolila ostati do večera v mestu. Tako sem sedela sama v svoji sobi in nobenega izhoda nisem videla iz neznosnega položaja. O Tom, sama ne vem, kaj se je zgodilo z menoj, bila sem pač bolna, drugače si ne morem razlagati tega. Sovražila sem sama sebe. Zdelo se mi je celo, da sovražim tudi Tebe. Sovražila sem svoje življenje in vse, bila sem prepričana, da sem nehvaležna in podla, nedostojna Tvoje pozornosti in Tvojega prijateljstva . . .

Ne razumem prav, kakšna čustva so me vezala ali me morda še vežejo na Mihaela. Ne znam jih analizirati. Ne vem niti, če sploh še kaj čutim. Morda je vzplamtelo samo moje staro nagnjenje, kdo ve. Če ljubim Mihaela, ga ljubim drugače kakor Tebe; sicer pa ne verjamem, da bi bila to ljubezen. Toda dolžna sem Ti in moram Ti povedati, da je bilo moje srce polno neke posebne ljubezni do tega starega prijateljstva od onega večera, ko si ga privedel k meni.

Zdaj je vse končano. Mihael je dokazal, da mojega prijateljstva noče in ne potrebuje. Izbila si ga bom iz glave, nikoli več ne bom mislila nanj. Nikoli več ga nočem videti, ne slišati o njem. To je bila zame težka preizkušnja, toda vedno sem mislila na Tvojo plemenitost in uvidevnost. Srečanje z Mihaelom mi je jasno dokazalo, kako visoko cenim Tvoje zaupanje in Tvoje prijateljstvo. Spoštujem Te, Tom. ‚Spoštujem' je ostudna beseda toda zadnje dni mi je postalo jasno, da ljubezen brez spoštovanja ne more biti trajna in da mora biti oboje brezpogojno skupaj. To je edino, za kar v življenju gre.

Tvoja zvesta Zelda«.

Upnik in dolžnik.

— Že desetkrat sem vas prosil, da bi mi vrnili denar, ki mi ga dolgujete.

— Da, toda kolikokrat sem moral jaz prositi vas, predno ste mi denar posodili.

O debelih in mršavih ljudeh

Debeli in mršavi ljudje so približno enako odporni in usposobljeni za življenje

Dr. Otto Pröll objavlja v reviji »Die Koralle« zanimivo razpravo o debelih in mršavih ljudeh. Obravnava zlasti vprašanje, kateri ljudje so krepkej in odpornejši, debeli ali mršavi. V svojih izvajanjih se sklicuje najbolj na opazovanja E. Schlesingerja iz Frankfurta, ki je preiskoval mladino v šolah ter meril s spirometrom obseg pljuč, z dinamometrom pa telesno moč vsakega poedinca. Ugotovil je, da mršavi dečki in deklice v obeh pogledih zaostajajo za dobro rejenimi. Razlike v ustroju telesa se pojavijo pri dečkih pozneje, nego pri deklicah, najpozneje pa pri učencih ljudskih šol.

Schlesinger sam pravi, da se izsledki njegovih opazovanj ne dado prenesti kratkomalo na odrasle. Pröll pa trdi, da se razvija pri odraslih končni telesni tip šele v poznejši dobi, pri dobro rejenih okrog 30. leta. Važno je tudi, za kaj je kdo sposoben. Sportniki so navadno sloki in imajo krepke, toda ne preveč razvite mišice. Taki ljudje so ustvarjeni za trajni telesni napor. Dobro rejeni ljudje pa za daljše naporno delo niso. Opravljajo lahko le enakomerna, ne preveč težka dela. Tudi duševne lastnosti so pri debelih in mršavih ljudeh zelo različne, vendar se pa ne da ugotoviti večja premoč enih ali drugih.

Kar se tiče zdravja, je dr. Pröll mnenja, da lepo raščeni, sloki ljudje mnogo lažje kljubujejo vsem škodljivim vplivom, nego debeli in zavaljeni. Ekstremi v debelosti in mršavosti so pa glede zdravja v enakem položaju. Izrazito mršavi ljudje se boje vsakega prepiha, debele pa neprestano straši misel, da jih bo zdaj zdaj zadela kap. Pretiravajo pa eni in drugi. Epidemijam kljubujejo oboji približno enako. Nagnjenje k debelosti ali mršavosti je prirojeno. Moti se debel človek, če misli, da se mu bo posrečilo umetnim potom odstraniti maščobo. Enako svari Pröll pred prevelikim apetitom one, ki bi se radi zredili. O tem bi lahko povedale marsikaj orijentalske dame, ker je okus baš nasproten, kakor je bil doslej pri nas. Orijent ima namreč rad samo debele ženske.

Pröll prihaja do zaključka, da so debeli in mršavi ljudje približno enako odporni in usposobljeni za življenje, strah enih in drugih pred nenadno boleznijo ali celo smrtjo je večinoma neupravičen. Če bi ne bilo tako, bi bili v boju za življenje že davno podlegli. Narava, ki je edina kriva, da so na svetu izrazito debeli in mršavi ljudje, je pač poskrbela, da imajo oboji približno enake pogoje za življenje.

Zamorci kupujejo žene

V Parizu je bila te dni otvorjena razstava dela afriških zamorcev, ki so delali pod vodstvom katoliških misijonarjev. Na razstavi so tudi zelo zanimivi dokumenti, med njimi podrobna statistika o cenah žen v nekaterih afriških pokrajinah. Tako so zamenjavali še nedavno zamorska dekleta, vzgojena v misijonarski šoli, za 3 koze. Zdaj so pa cene črnih lepotic poskočile in za vsako je treba dati lepo kravico, seveda če je primerno vzgojena in ne pregrda, namreč lepotica.

Podražitev žensk je dokaz napredka civilizacije. Vzrok podražitve pa tiči v tem, da so misijonarji sprejeli nedavno v svoje zavode znatno število zamorskih deklet, ki jih vzgajajo. Ko so prišli domačini k misijonarjem, da bi si zbrali med gojenkami žene, odnosno da bi jih kupili, so prebrisani misijonarji zahtevali, naj sprejmejo krščansko vero in zamorski ženini so jim morali svečano obljubiti, da bodo živeli v krščanskem enoženstvu. Pokristjanjeni zamorci ravnajo s svojimi ženami mnogo lepše, kakor nekrščeni. Socijalne razmere žensk na otoku Zanzibar so zelo žalostne. Da jim vsaj deloma olajšajo težko življenje, so se morali misijonarji hočeš nočeš sprijazniti s krajevnimi običaji in dovoliti, da si zamorci žene kupujejo.

Greba Garbo zabita?

Vsa Amerika in tudi Švedska se zanimata za proces, v katerem pojde za kočljivo vprašanje, ali je slavna filmska igralka Greta Garbo prebrisana in inteligentna ali pa zabita. Tožena stranka je znani ameriški kritik Jim Tully, ki je pisal v nekem ameriškem tedniku o Hollywoodu in žalil njega prebivalce, posebno Greto Garbo. Trdil je, da je mesto filmskih zvezd kraj, kjer živi največ zabitih ljudi. In med tepci ima po njegovem mnenju prvenstvo Greta Garbo. O nji se vedno piše kot o zagonetni ženski, ki hodi najraje sama, v družbo nikoli ne zahaja, posetov ne sprejema, je vedno nedostopna, otožna in osamljena. Greta Garbo bi pa ne bila taka, če bi bila nekoliko bolj inteligentna. Filmski režiserji jo baje nikamor ne puste, ker se boje za njeno slavo, ki bi je bilo takoj konec, čim bi ljudje spoznali, kako neverjetno omejena je slavna igralka.

Greta Garbo je seveda takoj vložila tožbo, ker se čuti v dno duše užaljeno. Ameriška javnost komaj čaka, da se prične obravnava, ki bo spravila na noge zlasti ves filmski svet. Saj bo pa tudi res zanimivo, kakšno stališče zavzamejo sodniki, ker gre za zelo kočljivo zadevo. Če bi kritika oprostili, bi bilo s tem rečeno, da je Greta Garbo res zabita.

Hitlerike

Vodja nemških Hakenkreuzlerjev Hitler je zdaj v Nemčiji najpopularnejši mož in menda edini politik, ki ima na svoji strani zares strastne privržence. Njegova popularnost se kaže tudi v tem, da dajejo roditelji, pristaši narodno-socijalistične stranke, svojim hčerkam ime po vodji narodnih socijalistov. V Nemčiji je vsak dan več »Hitlerik«. To je novo žensko ime, ki se širi po Nemčiji naravnost epidemično.

Matrični urad v Mainzu, kjer najbrž ne sede Hitlerjevi pristaši, pa ni hotel vpisati tega imena v matriko. Zadeva je prišla pred sodišče, ki je pa izjavilo, da je ime »Hitlerika« dopustno. V motivaciji razsodbe je rečeno, da proti temu imenu ne more biti ugovorov, ker so v Nemčiji dopuščena tudi imena »Boljševika« in »Stahlhelmina«. Vprašanje je sedaj, če bodo male »Hitlerike« vedele, kako so prišle do tega čudnega imena, kadar dorasto. Najbrž bo Hitler takrat samo še junak žalostnega spomina.

Posojilnica v Zagorju ob Savi

ima svoj

redni občni zbor

v sredo dne 1. aprila 1931 ob 18. uri v lastni pisarni v Zagorju št. 41

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev letnega računa za leto 1930.
4. Čitanje revizijskega poročila »Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani«.
5. Izprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Zagorje ob Savi, dne 22. marca 1931.

Dr. Tomo Zarnik, načelnik

Večja množina

makulaturnega papirja

naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke se ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

DRVA, PREMOG,
mizarski, stavbni les in ladijska tla prodaja Ivan Bohinc, Ljubljana, Linhartova ulica 3. Naročila se sprejemajo tudi v Židovski ulici 1/I. 32/L

MODROCE
vrhne Ia afrik, močno blago à
Din 240.—
zložljive postelje, posteljne odeje, žimo in blago za preobleko pohištva najceneje kupite pri
Rudolf Sever
LJUBLJANA, Marijin trg št. 2

Deske.
trame, letve raznih dimenzij za stavbe, ograje in pode — dobavi po najnižji ceni
Ilirija", d. z o. z.,
LJUBLJANA,
Dunajska cesta 46, tel. 28—20, Miklošičeva cesta 6, tel. 25—95

Likanje moške ali damske obleke
Din 18.—, obračanje Din 300.—
Garderobo najhitreje zlika, kemično sčisti in pošije (vstavi novo podlogo)
WALLET EXPRES,
Ljubljana, Stari trg štev. 19.
Na željo se obleka kemično sčisti, pošije v 24 urah. — Stranke na likanje lahko počakajo v posebni čakalnici. Po obleko se pošlje na dom. 1104

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo zalogo dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo -: točno in solidno. :-

MORSKE RIBE
Ker je v sredo praznik, bo prodaja morskih rib jutri, v torek, na ribjem trgu. 1103

IŠČEM STANOVANJE
1 ali 2 sob in kuhinje v bližini hotela Miklič. Ponudbe na vratarja hotela Miklič. 1099

PEKARNA
dobro idoča, z vsem inventarjem in novo pečjo naprodaj za 10.000 Din. — Pojasnila daje Luci Ladislav, Ormož. 1098

KUHARICA
perfektna, izurjena tudi v vseh hišnih delih, z 9 let starim sinčkom, išče mesto gospodinje ali kuharice. — Ima dobra dolgoletna spričevala. M. T., Gaberje 83 pri Celju. 1096

2 ŽELEZNI PEČI
višina 1.70 m in 2 m, popolnoma ohranjeni, primerni za dvorano, gostilno ali trgovino — proda po nizki ceni tvornica Kocjančič in drug, Vir-Domžale. 1097

Čopiče
vseh vrst, žimnate metle, razna omela, najrazličnejše ščetke vseh velikosti izdeluje najceneje
Hinko Šimenc
KONGRESNI TRG ŠTEV. 8
(poleg kino Matice)
29/L

HARMONIKE
izdelujem nove in sprejemam v popravilo vse glasbene instrumente. — JANC, LJUBLJANA, Bohoričeva 9.

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva 5

Objava

Glasom sklepa XXXI. rednega občnega zbora, ki se je vršil 21. marca 1931, bo izplačevala Ljubljanska kreditna banka za leto 1930.

6 odstotno dividendo, to je Din 9.— na delnico,

za kupon št. 30, ki se bo vnovčeval od 1. aprila 1931 dalje.

Kuponi se vnovčujejo pri Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani in njenih podružnicah.

V *Ljubljani*, dne 21. marca 1931.

UPRAVNI SVET

Naznanjamo žalostno vest, da je 21. marca t. l. umrl po daljši bolezni gospod

Martin Zgrablič

profesor II. drž. realne gimnazije

Rajnega bomo spremili na njegovi zadnji poti danes, v ponedeljek, 23. t. m. ob 16. uri iz Knezove ulice (Spodnja Šiška), na pokopališče k Sv. Križu.

Dobrega tovariša, požrtvovalnega profesorja in iskrenega prijatelja mladine bomo ohranili v trajnem spominu.

V Ljubljani, 22. marca 1931.

Učiteljski zbor II. državne realne gimnazije

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš predragi tata, brat, stric, zet in svak, gospod

Martin Zgrablić

profesor na II. drž. gimnaziji v Ljubljani

dne 21. t. m. po kratki bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, bogu vdano preminul.

Pogreb bo danes, v ponedeljek, dne 23. marca 1931 ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Spodnja Šiška, Knezova ulica 35, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 23. marca 1931.

HČERKI OLGA in MIRA in ostalo sorodstvo.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jeseršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.